

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

KURJER LITEWSKI

WYDAWNICTWA ROK X.

Wychodzi codziennie rano, oprócz dni poświatycznych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA prospekt 5-to Jerski № 28.

Adres telegraficzny: Wilno Kurjer. — Skrzynka pocztowa № 96.

Telefon № 129, telefon drukarni № 685.

Administracja otwarta od godz. 10—4 po poł. W niedzielę od 12—1 p. p.

Redaktor przyjmuje od godz. 2—3 po połud.

CENY OGŁOSZEŃ:

Nadesłane za wiersz petiłow w teście, lub jego miejsce 1 rub. Ogłoszenia na 1-iej stronie za wiersz petiłow lub jego miejsce 60 kop. Ogłoszenia na 1 str. o pożytek państw. za wiersz petiłow lub jego miejsce 1 rub. Niekłamy za wiersz petiłow lub jego miejsce 60 kop. Nekrologi za wiersz petiłow lub jego miejsce na 1 str. 50 k., po teście 30 k. Z życia towarzyskiego. Zawiadomienia do 10 wierszy — 5 rub. Ogłoszenia z wyjątkiem za wiersz petiłow lub jego miejsce 30 kop. Drobną ogłoszenia za każdy wyraz 4 kop. najmniejsze 40 kop. Ogłoszenia w niedzielę numeru o 25 proc. drożej. Dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rub. od tysiąca oprocz opl. poczt.

WARUNKI PRENUMERATY:

	Rocznie	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8,—	4,—	2,—	—70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10,—	5,—	2,50	—84
ZAGRANICĄ	16,—	8,—	4,—	1,50

Zmiana adresu 20 kop.

Numer pojedynczy 5 kop.

Przebieganie do domu 10 kop. miesięcznie. Prenumeratę przyjmujemy tylko od 1-go każdego miesiąca. Listów nieterminowych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje. Rękopisów — nie zastrzeżonych od zwrotu — nie przechowujemy. Rękopisy bez zastrzeżenia honorarium uważa się za bezpłatne.

TEATR POLSKI NA POHULANCE.

Dziś w czwartek, dn. 30 października r. b.

PO RAZ PIERWSZY

„CZERWONA MASKA”

farsa w 3-ach aktach.

ANONS: w piątek, „Czerwona maska”.

Bilety nabywać można u cukierka W-go K. Szaralla, obok hotelu „Bristol”, a w dzień przedstawienia od godz. 6-jej w kasie teatru.

KINEMATOGRAF

BRONISŁAWA

W szponach śmierci

dramat żyłowy w 4-ach aktach.

Broda dla wszystkich, komedia.

Początek o godzinie 5-jej p.p.

ANONS: Od niedzieli, 2 listopada będzie wystawiony obraz „Rosijska flota wojenna”.

Teatr Familijny

R. Sztremera,

ul. Wielka 74.

Telef. 16-00.

Dziś wszechświatowo znany tragiczny Sandro Moisi, wykona rolę tytułową w tragedii z życia modelek, w 4-ach aktach.

2000 metrów

Część 1) Bieda artysty; cz. 2) Chęć poznać życie; cz. 3) Z racji modelek; cz. 4) Idealizm artystyczny.

Sensacja! — Zdjęcie z natury, Belgijskiego terenu wojny!

Okropności m. Lubana, 2-ga seria

„Wielka Wojna Europejska”

Skład z 25 główn. epizod. zniszczenia przez Niemców tego kraju, centrum rozwoju umysłowego i kulturalnego, od którego pozostały tylko gruzy. — Niemożliwy odpoczynek (kom. w kolor.) — Nie gwałtując na ogromne schody, na wyłączone prawo wystaw. tego obrazu ceny miejsc zwykłe.

KINEMATOGRAF

„LUX”

Mąż do wynajęcia, ZA HONOR MUNDURO

dramat z życia szpiega wojennego, w 3-ach częściach.

Kronika Homon, wypadki bieżące. — Początek punktualnie o godzinie 4-jej p.p. — Podczas obrazów gra zwiększona orkiestra.

pr. 5-to Jerski № 11.

Telef. 18-68.

KOWIEŃSKIE TOWARZYSTWO WZAJEMNEGO KREDYTU ROLNEGO

dostarcza otręby na wszystkie stacje w gub. Kowieńskiej.

Przyjmuje na sprzedaż komisową masło solone i deserowe z dostawą do st. Poniewież.

Przyjmuje w komis sprzedaż nasienia koniczyzny czerwonej, białej i szwedzkiej.

Reflektanci raczą nadsyłać próbki i oferty.

NIZEJ WYMENIONE BANKI AKCYJNE

Iniejszem podają do ogólnej wiadomości, że od 1-go listopada r. b. aż do zmiany, operacje będą odbywać się w nich od godz. 10 rano do 9-jej po poł. (według czasu Piotrogadzkiego) codziennie za wyjątkiem dni świątecznych i nieurzędowych.

Azowsko-Doński Bank Handlowy, Wileński Prywatny Bank Handlowy, Piotrogadzki Międzynarodowy Bank Handlowy, Bank Zjednoczony, Rosyjsko-Azjatycki Bank.

Zwracając się obecnie do szczegółów, sądzimy, że nie schodząc ze swego stanowiska w dziale pierwszym zagadnienia, redakcja mogła była w imię owego celu wyraźnie zaznaczyć, że nie powinno być ofiar jednostronnych, zwłaszcza zaś ofiar, których nie równoważy żadne zyski.

Całkiem już dziwnym wydał się nam wniosek, wyprowadzony przez redakcję z przesłanki, że przy najstarszym rozgraniczeniu narodowościowo-terytorjalnym pozostanie faktem „współzycie na tem samem terytorium kilku różnych narodowości”. Wniosek brzmi, że zabezpieczyć należy prawa mniejszości narodowej i dla tego znieść „jak w Polsce, jak i w Rosji wszystkie cięższe nad żydami ograniczenia prawne”. Nam by się zdawało, że skoro się mówi o rozgraniczeniu polsko-rosyjskiem, to „samo przez się” powstać by powinna kwestia tej części narodu, która ma nie wejść w obręb etnograficzny. Pominięcie tej kwestii budzi domniemanie, że wystawiany cel szerszego i trwałego pojednania nie zbyt głęboko utkwiał w umyśle redakcji, że przesłaniają go inne cele, widocznie bardziej żywo odczuwane.

Co do drugiego działu zagadnienia, to sądzimy, że redakcja „Russk. Wied.” nie powinna poprzestać na „ogólnej formule” autonomii, ale raczej powinna powiedzieć też, jak ją sobie wyobraża. Redakcja zapewnia, że „niema racji” żądać „nadmiernie ciasnych” granic tej autonomii, ołów interesującym byłoby wiedzieć, jakie granice uważa za ciśnie w samą miarę. Pierwszy głos winien tu pochodzić od rosyj, skoro z góry się orzeka, że mają być przedewszystkiem zabezpieczone „inte-

Narady polityczne.

Do gazety „Riecz” donoszą, że podczas pobytu w Warszawie wybitniejszych październikowców odbyła się wymiana zdań pomiędzy nimi i polskimi działaczami w sprawie zbliżenia Kola Polskiego z październikowcami.

Adresowanie do armii kaukaskiej.

(AP.) Główny urząd poczt i telegrafu ogłasza, że w celu zabezpieczenia prawidłowego doręczania poczty do armii kaukaskiej trzeba pisać na adresach „do armii kaukaskiej” i wymienić nazwisko, imię i imię ojca, oraz o ile można nazwę oddziału, w którym służy adresat.

Na rzecz Belgii.

(AP.) Najjaśniejsza Pani Maria Teodorówna raczyła ofiarować 5000 rubli na rzecz ludności Belgii, która ucierpiała wskutek wojny.

W sprawie ładunków zatrzymanych przez Anglię.

(AP.) Ministerium spraw zagranicznych komunikuje, że zgodnie z poleceniem rządu angielskiego wszystkie osoby, które zainteresowane są w sprawie ładunków, zatrzymanych przez władze angielskie w portach lub na morzu, mogą zwracać się do generalnego prokuratora Jego Cesarskiej Mości w Londynie, lub do agentów generalnego prokuratora.

Ofiary na rzecz wolny.

(AP.) Agencja Piotrogadzka w ostatnim ciągu otrzymuje informacje o ofiarach, składanych przez instytucje ziemskie, miasta i organizacje społeczne na rzecz ofiar wojny. Pomiędzy innymi fabrykanci lipawscy wysłali do Naczelnego Wodza 10 tys. rubli na potrzeby wojny, a pińska Rada miasta wysyłała 5 tys. rubli na urządzenie lazaretu i postanowiła zaciągnąć pożyczkę w sumie 40 tys. rub. na potrzeby wojny.

Włodzimierz w ogrodzie Bernardyńskim. Obecnie w ogrodzie Bernardyńskim został ukończony obszerny podziemny wodozbiór gdzie będzie zbierała woda ze studzien artyzjanskich dla dostarczenia jej w rurociągu. Rezerwuar ten ma 40 metrów długości i 25 szerokości i jest rozdzielony na 8 oddziałów. Wkrótce nastąpią urzędowe oględziny rezerwuaru, na które zostaną zaproszeni radni miejscy.

Z Krakowa.

Do „Russk. Słowa” donoszą, że komendant twierdzy krakowskiej wydał rozporządzenie, aby ludność cywilna niezwłocznie opuściła miasto.

Na Węgrzech.

Według informacji otrzymanych w

Kopenhagie z Budapesztu nastroj na Węgrzech jest przygnębiony. Wzrasta głuchość do Austrii. Politycy węgierscy odbywają narady, na których rozlegają się głosy, że trzeba szukać zbliżenia z Rosją i uzyskać separatystyczny pokój. Deputacja partii Ko-

Włodzimierz w ogrodzie Bernardyńskim. Obecnie w ogrodzie Bernardyńskim został ukończony obszerny podziemny wodozbiór gdzie będzie zbierała woda ze studzien artyzjanskich dla dostarczenia jej w rurociągu. Rezerwuar ten ma 40 metrów długości i 25 szerokości i jest rozdzielony na 8 oddziałów. Wkrótce nastąpią urzędowe oględziny rezerwuaru, na które zostaną zaproszeni radni miejscy.

Z Krakowa.

Do „Russk. Słowa” donoszą, że komendant twierdzy krakowskiej wydał rozporządzenie, aby ludność cywilna niezwłocznie opuściła miasto.

Na Węgrzech.

Według informacji otrzymanych w

Kopenhagie z Budapesztu nastroj na Węgrzech jest przygnębiony. Wzrasta głuchość do Austrii. Politycy węgierscy odbywają narady, na których rozlegają się głosy, że trzeba szukać zbliżenia z Rosją i uzyskać separatystyczny pokój. Deputacja partii Ko-

Włodzimierz w ogrodzie Bernardyńskim. Obecnie w ogrodzie Bernardyńskim został ukończony obszerny podziemny wodozbiór gdzie będzie zbierała woda ze studzien artyzjanskich dla dostarczenia jej w rurociągu. Rezerwuar ten ma 40 metrów długości i 25 szerokości i jest rozdzielony na 8 oddziałów. Wkrótce nastąpią urzędowe oględziny rezerwuaru, na które zostaną zaproszeni radni miejscy.

Z Krakowa.

Do „Russk. Słowa” donoszą, że komendant twierdzy krakowskiej wydał rozporządzenie, aby ludność cywilna niezwłocznie opuściła miasto.

Na Węgrzech.

Według informacji otrzymanych w

M. PUTWIŃSKA-ZMUJZINOWICZ

dentysta,

przeprowadza się na 1-y 5-to Jerski walek № 4 m. 5.

Przyjm. 10—12 i 2—5, tel. 18—21.

47877

resy Rosji międzynarodowo-polityczne, wojenne i ekonomiczne. Do-

piero bliższe określenie tych inter-

esów mogłoby się stać punktem wy-

jścia dla dyskusji.

Na tych paru uwagach poprzestaję

na razie musimy.

J. H.

Informacje i pogłoski.

Zakaz handlu piwem.

(AP.) Główny naczelnik okręgu wojennego zakazał w obrębie 10-ciu gubernij zachodnich handlu piwem i portem na cały czas trwania wojny.

W sprawie gorzelniczej.

Z powodu wzniećki w Nr. 254 „Kur. Lit.” o przyjęciu przez Radę ministrów niektórych decyzji dotychczas przed-

stawiciele przemysłu gorzelniczego, od

dyrektora wileńskiej spółki gorzelniczej

p. Chodakowskiego otrzymujemy wy-

jaśnienie następującej treści:

Monopol wódczyni zapewnia go-

rzelnikom odbiór reszty kontyngensu

1914 r. i 35 proc. kontyngensu 1915 r.

To jednak nie zapewnia całkowitej

egzystencji gorzelnikom i nie rozwią-

zuje wątpliwości co do losów dwóch na-

bliższych kampanii gorzelniczych, lecz

tylko jednej i to częściowo tylko.

Wynika to z tego powodu, że jedna

kampania 1914 — 1915 r. wyproduk-

uje kontyngens 1914 i około 75 proc.

kontyngensu 1915 r., monopol zaś z te-

go ostatniego ma zabrać zamiast 75 pr.

tylko 35 pr. do 1 (14) września 1915 r.

Przewiduje się zatem z konieczności

zmniejszenie produkcji o 30 — 40 proc.

Nadto w sprawie tejże samej wzian-

ki p. Aleksander Chomiński nadsyła

nam list, w którym komunikuje, że „ani

w zarządzie akcyzy, ani w biurze spół-

ki gorzelniczej nie nie wiedzą, by ist-

niał projekt wypłaty premii bezakcyzo-

wej od repartycji, o ileby producenci

nie puszczali w ruch gorzelni”.

Komunikacja handlowa z Anglią.

Wprowadzono bezpośrednią komu-

nikację z Piotrogadem do Angli dla wy-

wozu ważniejszych produktów rosyj-

skich, ktorými zawsze Rosja zaopatry-

wała Anglię przez Niemcy lub przez

porty morza Bałtyckiego. Bezpośred-

nia komunikacja przewiduje pomiędzy

innymi wywóz jaj, białego ptactwa, dz-

czyzny i masła. Transporty odchodzą

będą do Anglii przez Szwecję i Norwe-

gę.

Narady polityczne.

Do gazety „Riecz” donoszą, że pod-

czas pobytu w Warszawie wybitniej-

szych październikowców odbyła się

wymiana zdań pomiędzy nimi i polsk-

imi działaczami w sprawie zbliżenia

Kola Polskiego z październikowcami.

Adresowanie do armii kaukaskiej.

(AP.) Główny urząd poczt i telegra-

fu ogłasza, że w celu zabezpieczenia

prawidłowego doręczania poczty do

armii kaukaskiej trzeba pisać na adre-

sach „do armii kaukaskiej” i wymie-

nić nazwisko, imię i imię ojca, oraz o

ile można nazwę oddziału, w którym

służy adresat.

Na rzecz Belgii.

(AP.) Najjaśniejsza Pani Maria Teo-

dorówna raczyła ofiarować 5000 rubli

na rzecz ludności Belgii, która ucier-

piała wskutek wojny.

W sprawie ładunków zatrzymanych

przez Anglię.

(AP.) Ministerium spraw zagranicz-

nych komunikuje, że zgodnie z polece-

niem rządu angielskiego wszystkie o-

soby, które zainteresowane są w spr-

awie ładunków, zatrzymanych przez

władze angielskie w portach lub na

morzu, mogą zwracać się do gene-

ralnego prokuratora Jego Cesarskiej

Mości w Londynie, lub do agentów

generalnego prokuratora.

Ofiary na rzecz wolny.

(AP.) Agencja Piotrogadzka w ostat-

nim ciągu otrzymuje informacje o of-

iarach, składanych przez instytucje

ziemskie, miasta i organizacje społecz-

ne na rzecz ofiar wojny. Pomiędzy in-

nymi fabrykanci lipawscy wysłali do

Naczelnego Wodza 10 tys. rubli na po-

WIADOMOSCI BIEŻĄCE.

Kalendarzyk. Dziś, we czwartek —

św. Germana i Serapiona, wędł. a. w.

st. — św. Mareina, 5 braci męczenników.

św. Germana i Serapiona, wędł. now.

st. — św. Dydała W. Zebiny.

Temperatura. Dziś, o g. 1 w nocy

termometr Reaum. wskazywał +4.6°.

WIADOMOSCI KOŚCIELNE.

Wykłady w seminarium duchow-

nem sejmickim mają się rozpocząć

w dn. 7 (12) listopada, na który to dzień

mają się zjechać do Sejm wszyscy alu-

mini.

TEATR, MUZYKA I SZTUKA.

Z teatru polskiego. (Komunikat

teatralny). Dziś w teatrze polskim na

Pohulance premiera przeobrażenia

farsy z francuskiego p. t. „Czerwona

maska”. Farsa ta, której akt drugi rozgry-

wa się w publiczności na sali i na scenie,

obudziła duże zainteresowanie. Popyt na

bilety duży.

Dyrekcja teatru przypomina, że mło-

dzieży na farsę te przyprowadzić nie

można.

W przygotowaniu „Szpieg pruski”,

„Ostatnia lekcja” i „Panna Pili”.

W sobotę, jako w dzień świąteczny,

dano będą dwa przedstawienia: po poł.

o godz. 3 i pół efektowna sztuka w 5

aktach p. t. „W niemieckich szponach”,

wczorajszą zaś daną będzie sensacyjna

sztuka w 4 aktach „Pani X. przed są-

dem”.

Z „Lutni”. Od dnia dzisiejszego

kasa „Lutni” rozpoczyna sprzedaż

biletoów na VII wieczór muzyczny-dramaty-

czny, który się odbędzie w nadechodzącą

sobotę 1 (14) listopada.

Koncert na rzecz nieuleczalnych. Ju-

tro w sali klubu Polskiego (Chęcińska

5) odbędzie się koncert polski na

rzecz komitetu dla niesienia pomocy

nieuleczalnym na terenie działań wojennych.

Edział w koncercie biorą: p. H. Łom-

ska-Wylezińska (fortepian), oraz p. Z.

Bortkiewiczówna (śpiew). Akompania-

ment objęła p. Ada Beran. Organizato-

rzy koncertu proszą publiczność o przy-

bycie do sali przed godziną 8-mą, gdyż

koncert rozpocznie się punktualnie o go-

dzinę 8-mą, skończy się zaś o godz. 10

m. 30 p. Podczas wykonywania posze-

rzości numerów — drzwi do sali będą

zamknięte.

Bilety nabywać można w księgarni

Makowskiego.

SPRAWY MIEJSKIE.

Walka z chorobami epidemicznymi.

sutha przedsięwzięcia szczegółniejszej kłóki w tym kierunku.

"Kauczukowa" strategia gen. Hindenburga.

Redaktor oddziału wojennego gaz. „Vossische Zeitung” widzi w odrobie armii niemieckiej z Polski przejaw „kauczukowej” strategii gen. Hindenburga, która polega na stopniowym przybliżeniu do własnych rezerw dla ostatecznego wyrównania sił i nadejścia pomyślnych warunków do przystąpienia generalnej bitwy. Zdaniem „Vossische Zeitung” strategia gen. Hindenburga przedstawia przez swą mądrą konsekwencję najsłabszy sposób współczesnego prowadzenia wojny.

Francuzi o zwycięstwach rosyjskich.

(AP.) Z Paryża telegrafują pod datą 29 b. m. (11 list.), że general Cherils pisze w „Echo de Paris”: „Nie można nie skłonić głowy wobec wspaniałego zwycięstwa rosyjskiego, które przyniosło zwycięstwo rosyjskiej armii nad nieprzyjacielem. Energiczny nacisk naszych przyjaciół nie pozwolił austriackim i niemieckim oddziałom zaryć się w krocie nory w celu zatrzymania się. Nie można nie zachwycić się ruchami wojsk rosyjskich, rozpoczynając od pierwszego zwycięstwa w Galicji, gdy wyznali się plan operacji rosyjskiej. — Manewr Wódza Naczelnego wobec niebezpieczeństwa ofensywy niemieckiej w Polsce, zdecydowane cofnięcie się w celu przycięcia walki z austriackimi i niemieckimi na pozycjach, gdzie można było znaleźć mocną podstawę, przypominają taktykę Napoleona pod Castiglione i Austerlitz. Są wiadomości, że pomiędzy austriackimi a niemieckimi rozpoczyna się nieporozumienie. Niebezpieczeństwo na które narażona jest Austria, może doprowadzić do otwartego zerwania pomiędzy sprzymierzeńcami. Austria zamierzała bronić swego terytorium, aby zamknąć drogę do Wiednia, tymczasem niemiecy starają się stać na drodze rosyjskiej do Berlina. Jest możliwe, że blok austriacko-niemiecki rozpadać się.”

WOJNA Z TURCJĄ.

(AP.) Ag. Ateńska katagorycznie zaprzecza komunikatowi agencji Otomańskiej, jakoby kazał angielski na morzu Śródziemnym ostrzeliwać i zatopić torpedowce grecki, zwałwszy go za statek turecki.

(AP.) Komunikat sztabu armii kaukaskiej z dn. 29 bm. (11 list.):

W dn. 27 bm. (9 list.) na pozycji keprikiej trwała w dalszym ciągu walka artylerji. Z niektórych punktów wybrzeża czarnomorskiego zauważono na morzu okręty floty tureckiej.

(AP.) Z Tyflisu donoszą, że w dn. 28 bm. (10 list.) dostawiono pierwszą partję jeńców tureckich: 252 żołnierzy i 3 oficerów wziętych do niewoli pod Bajazetem.

(AP.) Z Salonik telegrafują pod datą 26 bm. (8 list.), że uroczystość tam obchodzona drugą rocznicę zdobycia miasta. Na uroczystość przybył król Konstantyn z eskadry 3 pancerników i 6 mniejszych statków. Bombardowanie Dardanelów trwa w dalszym ciągu.

(AP.) Do Kopenhagi donoszą z Berlina pod datą 28 bm. (10 list.), że trzej książęta tureccy w towarzysztwo posła tureckiego w Berlinie wychcieli do głównej kwatery ces. Wilhelma.

(AP.) Do Kopenhagi donoszą z Konstantynopola, że przedstawiciel Belgji, otrzymawszy paszporty, wyjechał w dn. 28 bm. (10 list.). Przedstawiciel Stanów Zjednoczonych podał się opieki nad poddанныmi belgijskimi w Turcji.

Z Berlina nadeszła do Londynu sensacyjna, nie potwierdzona jednak dotąd pogłoska, że tureckie kółła rządzące postanowiły, pod naciskiem opinii publicznej, dać niezwłocznie dyktando i wydać z granic państwa wszystkich oficerów i instruktorów niemieckich, z generałem von Sandersem na czele. Między Berlinem a Konstantynopolem odbywa się nieustanna wymiana telegramów. Rząd niemiecki wywiera straszny nacisk, grożąc, w razie nieposłuszeństwa, zombardowaniem Konstantynopola przez krążowniki „Goeben” i „Breslau”. W Konstantynopolu popłoch.

Do Rzymu przez Bukareszt nadeszły wiadomości, że w zaledwie Konstantynopola wybuchł bunt. Zgodnie żołnierze odmawiają posłuszeństwa i grożą pochodem na pałac sultana. W niektórych dzielnicach tłum rabuje mieszkania chrześcijan. Są ofiary w ludziach. Rząd jest zupełnie bezradny.

W petrogradzkich sferach dyplomatycznych mówią, że rząd włoski zawiadomił gabinety wielkich mocarstw, iż powziął decyzję czynnego wystąpienia przeciwko Turcji, jeżeli sześć ułusłam ogłosi wojnę świętą. Włochy decydują swoją wyśniąją ten, że w razie ogłoszenia wojny świętej nieuniknione są rozruchy w Trypolitanii.

„Kaukazskie Słowo” donosi, że przekroczył granicę turecką oddział ochotników, składający się z kawalerji, piechoty i obozu. Ludność żegnała oddział z nieopisanym entuzjazmem. Mianowany został wojenny gubernator zdobytego Bajazetu.

„Lokal Anzeiger” donosi, że jeden z tureckich okrętów, będących pod Sewastopolem, otrzymał uszkodzenia i zmuszony był powrócić do Konstantynopola dla naprawy.

Z Konstantynopola telegrafują, iż

rząd turecki ogłosił komunikat urzędowy o przekroczeniu przez wojska granicy egipskiej.

Przez Rumunję codziennie przechodzi do Turcji około 100 wagonów z kontrabandą. W tych dniach przez Ruszczyk przejechało 18 oficerów i 82 wagonów z amunicją, zaawizowaną jako przyrządy do ogrzewania centralnego budynku ambasady niemieckiej w Konstantynopolu. Nadto pozwolono na wywóz do Niemiec i Austrii 36 cystern benzyny i 200 cystern nafty.

Stanowisko Rumunji.

(AP.) W dniu 28 b. m. (10 list.) w Bukareszcie, na posiedzeniu Rady ministrów, pod przewodnictwem Brătianu, obradowano nad ogólną sytuacją polityczną, jak również nad ruchem społeczeństwa rumuńskiego, mającym na celu doprowadzenie do natychmiastowego wystąpienia czynnego Rumunji. Prezes gabinetu oświadczył, że rząd w żadnym razie nie może liczyć się z żądaniem czynników nieodpowiedzialnych w sprawie natychmiastowego wystąpienia. Rząd pragnie utrzymać zupełną wolność czynów swych w stosunku do partji politycznych i państw obcych, dla których pogwałcenie przez Rumunję neutralności byłoby wygodne. Rząd sam oznacza moment wystąpienia Rumunji i dlatego zachowuje się bacznie wobec wszelkich ruchów, dążących do zmuszenia rządu do czynu.

Brătianu, podobno, oświadczył niektórym przywódcóm większości stronnictwa rządowego, że jeżeli po zwolaniu parlamentu ruch narodowy będzie przeszkadzał pracy dyplomatycznej rządu, to rząd zapropnuje parlamentowi, by ogłosił w kraju stan wojenny.

Gazety bukareszteńskie komunikują, że otrzymano na piśmie zgodę Rosji na zajęcie przez Rumunję tych miejscowości Austro-Węgier, które załudnione są rumunami.

Żądania Bułgarii.

„Nowoje Wremia” dowiaduje się, że dyplomacja bułgarska dała do zrozumienia w Petrogradzie, iż wystąpienie Bułgarii przeciwko Turcji otworzone jest chęcią otrzymania wynagrodzenia w Macedonii. Jeżeli to życzenie Bułgarii nie zostanie spełnione, to rząd sofjski zachowa neutralność. Z oświadczeniem takim dyplomacja bułgarska wystąpiła również w Londynie i Paryżu.

Z frontu serbskiego.

(AP.) W d. 28 b. m. (8 list.) udało się serbom rozbić pod Smere-dem kolumnę nieprzyjacielską, składającą się z 6 batalionów, posiadających trzy karabiny maszynowe. W ciągu dnia odbyła się krwawa walka, w której wojska serbskie pobili przeciwnika na głowę i tylko niewielkim oddziałom nieprzyjaciół udało się przeprawić z powrotem przez Dunaj. Większa część austriaków w liczbie 1,500 wzięta została do niewoli, a między nimi pułkownik i 6 oficerów. Oprócz tego serbowie zdobyli trzy karabiny maszynowe.

Echa procesu serajewskiego.

(AP.) W związku z ukończonym w Serajewie procesem o zabójstwo archyksięcia Franciszka-Ferdynanda „Biuro prasowe” ogłosiło komunikat, w którym z oburzeniem zaprzecza kłamliwym i tendencyjnym twierdzeniom zawartym w motywach wyroku na Principa, o rzekomym udziale rządu serbskiego w zamachu serajewskim. Fakt ten, że Serbia obecnie walczy razem z Rosją, Francją i Anglią w obronie sprawy słusznej, najlepiej ze wszystkich świadczy, iż proces serajewski był tylko fragmentem skomplikowanego planu politycznego Austrii przeciwko Serbji.

Pożyczka szwajcarska.

(AP.) Z Bernu telegrafują, że druga pożyczka mobilizacyjna na sumę 50 milionów franków została przez subskrypcję pokryta trzykrotnie.

Nowe fozdie podwodne niemieckie. „Daily Mail” donosi z wiarygodnych źródeł że w Hamburgu spuszczone na wodę dwie olbrzymie łodzie podwodne, które odbywają próby w ujściu Elby. Mówią, że niemiecy budują obecnie niszczyciel łodzi podwodnych nieprawdopodobnej szybkości i ruchliwości.

Bunt na „Vaterlandzie”.

(AP.) Z Londynu telegrafują pod datą 28 b. m. (10 list.), że podług wiadomości z Nowego-Jorku zmniejszenie do połowy żołdu wywołało bunt wśród załogi „Vaterland”, podczas którego były w użyciu noże.

Za szpiegostwo.

(AP.) W Londynie porucznik rezerwy niemieckiej marynarki Karol Lodi oddany został pod sąd za szpiegostwo i, uznany za winnego, został rozstrzelany.

Ameryka o Niemcach.

(AP.) Z New Yorku donoszą, że Roosevelt umieścił w piśmie „New-York Times” artykuł, w którym powiedział: „Podczas żadnej innej wojny nie będzie można bardziej w sposób ordynaryjny pogwałcić prawa międzynarodowego, niż to uczynili Niemcy przez zajęcie i załudnienie Belgji. Nie przedsięwzięmy żadnych środków w celu naprawienia niesprawiedliwości, wskutek których cierpi Belgja. Podpisywanie traktatów w Haadze i zawieranie

konwencji będzie tylko pustą rozrywką dla Stanów Zjednoczonych, o ile rząd nasz nie poczuwa się do obowiązku śledzenia za przestrzeganiem traktatów.”

Podobnie wypowiedział się w rozmowie z dziennikarzem były minister spraw zagranicznych Stanów Zjednoczonych, Bekon, który m. in. oświadczył z powodu pogwałcenia neutralności Belgji, że milczenie rządu Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej w danym wypadku jest nieetykietą słabością, lecz też i nieostrożnością.

(AP.) Rozważając oświadczenia Rosevelta i innych osób z powodu pogwałcenia przez Niemcy neutralności Belgji, „New-York Times” pisze: „Sąd zdrowy wskazuje, że Stany Zjednoczone nie są w stanie wystąpić w tej sprawie z bronią w ręku, pozostaje więc kwestia możliwości formalnego protestu przeciw spustoszeniu Belgji przez niemieców. Taki protest najzupełniej odpowiadałby stanowisku Stanów Zjednoczonych, jako mocarstwa, które uczestniczyło w podpisaniu traktatów. Lecz tu zachodzi pytanie — ileżkolwiek mniejsze znaczenie posiada taki protest pisany w porównaniu z energicznym potępieniem okrucieństw niemieckich w Belgji przez cały naród amerykański. W dziejach niemożna znaleźć drugiego takiego przykładu, by jakakolwiek wielka kwestja natury politycznej wywołała tak stanowcze i jednomyślne wystąpienie narodu amerykańskiego. Protest pisany mógłby być uważany za bezwartościowy świstek papieru, lecz gdy czynny Niemiec spotyka powszechne potępienie amerykańskie, to zmuszone są one uznać, że w tym wypadku odniosła ogromną porażkę moralną. Niezmordowane usiłowania Niemiec w celu przekonania narodu amerykańskiego o swej niewinności są wymownym świadectwem doświadczonego przez nie niezadowolenia i odczuwania tego potępienia. Te usiłowania Niemiec bezwarunkowo nie osiągną celu. Po skrupulatnym przejrzaniu dokumentów oficjalnych, naród amerykański wyrobił sobie pojęcie określone o powodach wojny. Nie możemy wyobrazić sobie bardziej energicznego sposobu wyrażenia Niemcom naszego potępienia. Opinia publiczna największych mocarstw neutralnych stanowczo potępia sposób postępowania Niemiec.”

W sprawie przewozu ładunków. (AP.) Z Waszyngtonu telegrafują, że Sprengewis zakomunikował Bryanowi, iż Danja, Grecja i Norwegia zerwały umowę, w myśl której towary przeznaczone wyłącznie na użytek państw neutralnych mogą być swobodnie przewożone morzem do tych państw, jeżeli będą wysłane pod adresem znanych osób i opatrzone zaświadczaniami, gwarantującymi, że nie zostaną odprędane. Oprócz tego Anglia zapewniła Stany Zjednoczone, że nie będzie przeszkadzała przewożowi na statkach neutralnych ładunków tytoniu do krajów neutralnych.

NA FRONCIE ZACHODNIM.

(AP.) Urzędowy komunikat paryski z dn. 28 bm. (10 list.):

Walka trwała w ciągu całego dnia z tą samą energią, co dni poprzednich. Złwascza silne było starcie pomiędzy morzem a okrugiem Armentieres, ponieważ siły przeciwnika prowadziły akcje atakowa. W ogólności dzień zakończył się niepowodzeniem ataku niemieckiego, dokonanego przez znaczne siły na południu Ypres, jak również znaczne powodzeniami francuzów dookoła Dixchote oraz pomiędzy Ypres i Armentieres.

Na froncie angielskim wszystkie ataki niemieckie jaknajenergiczniej zostały odparte. W części frontu od kanału la Bassée do Wövre francuzi uciwnili osiągnięte w ciągu dni ostatnich wyniki. Należy zaznaczyć nasz ruch naprzód w okrugie Loivre pomiędzy Reims i Berry au Bac. W Lotaryngji nic nowego. W Wogezach niemiecy znów atakowali wyniosłość na południe od przełęczy St. Marie, na południo-wschód od Thann. Wszystkie ataki odparte.

(AP.) Urzędowy komunikat paryski z dn. 28 bm. (10 list.) wieczorem:

Na północny toczy się niezmiernie uporczywa walka. Na reszcie frontu nie zaszło nic ważniejszego.

(AP.) Z Londynu telegrafują pod datą 28 bm. (10 list.), że podług informacji z Amsterdamu i Rotterdamu ces. Wilhelm cofnął zamierzona ofensywę niemieców wzdłuż wybrzeża i rozkazał atakować wojska złązkowe pomiędzy Arras i Courtrai, gdzie skoncentrowane są wielkie siły. Komunikacja kolejowa pomiędzy Bruges a Aardenburgiem przerwana. Niemcy umacniają granicę od Sluis do Westkapelle. Mosty, prowadzące przez kanał Leopolda, jak również około Waterlitt, zburzone. Szańce przygotowane w Durdzele pomiędzy Bruges i Zebruges.

(AP.) Ciężko rannego został podczas bitwy w okrugie Verdun b. pomocnik sekretarza stanu przy ministerjum wojny, deputowany Naguinet, jako sierżant armji terytorjalnej.

W Persji.

(AP.) Z Teheranu telegrafują w dn. 28 paźdz. (10 list.):

Wrody dla nas cudzoziemcy w celu zachowania naszego usposobienia społeczeństwa perskiego rozpowszechnili pogłoskę o rzekomym zamiarze Rosji równocześnie z Turcją zajęcia Persji i o zbliżaniu się wojsk rosyjskich do Teheranu. Rząd sam powiadomił o tej pogłosce misję rosyjską, która w dzi-

sijszym „Raadzie” wydrukowała zaprzeczenie urzędowe ze wskazaniem na premedytację w tej wiadomości, pochodzącej od żywiołów wrogich Rosji.

„Nowoje Wremia” pisze, że rosyjskie władze wojskowe aresztowały w Persji w Tabryzie konsulów austriackiego i tureckiego. Konsul niemiecki w ostatniej chwili zdążył ukryć się w konsulacie amerykańskim.

W Cin-dao.

(AP.) Z Tokio donoszą, że 28 b. m. (10 list.) zatonał, natknawszy się na minę, torpedowiec japoński Nr 33.

Niemcy o upadku Cin-dao.

„Berliner Tageblatt” i „Vossische Zeitung” wyrażają głęboki żal z powodu wiadomości o upadku Cin-dao. Wyrażają nadzieję, że twierdza tylko chwilowo przeszła w ręce japończyków, gazety drukują ordynarne wymysły pod adresem sprzymierzonych państw.

Ostatnie telegramy.

Otrzymane w nocy 29 bm. (11 list.).

BIULETYN WOJENNY.

PETROGRAD. (AP.) 29 bm. (11 list.). Urzędownie. Ze sztabu Naczelnego Wódza:

„Na froncie wschodnio-pruskim wojska nasze podeszły ku wschodniemu wyjściu z rejonu jezior Mazurskich.”

W rejonach Goldapu i Miawy — Działowa odbywały się pomyślne dla nas starcia bojowe.

Na teatrze galicyjskim energiczne nasze natarcie trwa dalej.”

W PRUSACH WSCHODNICH.

Białystok. (AP.) 29 bm. (11 list.). Korespondent Agencji Petrogradzkiej rozmawiał z rannymi powracającymi z Prus Wschodnich, gdzie obecnie odbywają się rosyjskie zwycięskie operacje. Ranni jednomyślnie twierdzą, że duch wśród wojsk niemieckich znacznie upadł i dalej się zauważył zamieszanie panujące wśród dowódców niemieckich, na dowód czego przytaczają treść rozkazu cesarza Wilhelma, wydanego do wojsk W rozkazie do wojska cesarz Wilhelm przygotowuje do ofensywy rosyjskiej i wzywa do energicznych działań. Rozkaz napisany jest w tonie niemal histerycznym. Wrażenie na wojsko rozkaz ten wywarł przynębiające. Stwierdzono silny niedostatek w Niemczech zapasów żywności. Gdy wojska rosyjskie wpadły do wsi niemieckich, nie znajdowały zupełnie żywności.

Większa część ludności Prus Wschodnich na żądanie wojsk niemieckich przejechała w głąb kraju.

W ŁODZI.

Łódź. (AP.) 29 b. m. (11 list.). Poezta łódzka wznowiła wszystkie operacje z wyjątkiem poczty.

PETROGRAD — POLSKA.

Warszawa. (AP.) 29 b. m. (11 list.). Przybył do Warszawy pocąg złożony z 40 wagonów napełnionych ubraniami, obuwiami, bielizną i przedmiotami pierwszej potrzeby, zebranymi w Petrogradzie dla ludności Królestwa Polskiego, która ucierpiała z powodu wojny. Prócz tego Petrograd przesyła przeszło 200 tys. rubli, które zebrano w ciągu „trzechdniów”.

WOJNA Z TURCJĄ.

PETROGRAD. (AP.) 29 bm. (11 list.). Urzędownie. Ze sztabu armji kaukaskiej:

W ciągu 28 bm. (10 list.) odbywały się niewielkie starcia w prowincji Zaczorochskiej wzdłuż granicy obwodu batumijskiego.

Pozycje pod Keprikei trzymamy w swych rękach.

Próby obejścia naszych pozycji przez Turków zakończyły się niefortunnie. Nieprzyjaciół został odparć.

Wileński miejscowy Damski Komitet.

Rosyjskiego Towarzystwa Czerwonego Krzyża

zwraca się z gorącą prośbą do mieszkańców m. Wileńska o ofiarowanie bielizny i ciepłego ubrania, (wełniana skarpetki, ciepłe kurtki, nabruszniki, ciepłe spodnie, koszule i inne).

DLA CHORYCH I RANNYCH WOJSKOWYCH.

Ofiary w postaci ubrań i pieniędzy specjalnie na kępno wyżej oznaczonych przedmiotów są przyjmowane w składzie Komitetu Nadbrzeżna, d. hr. Tyszkiewicz.

Biuro Przepisywań.

A. SKARŻYŃSKIEJ

W WILNIE,

Tatarska 12, telef. 1002.

Szybkie i dokładne wykonanie poleceń.

PRZYJMUJE UCZENICE.

TŁOMACZE

Z języka angielskiego

na rosyjski i z rosyjskiego na angielski

korespondencję literacką i handlową.

Zwracać się do redakcji gazety „Siewiero-Zapad. Głos”.

ul. Sosnowej.

OGŁOSZENIA DROBNE.

Nauka i wychowanie.

Inteligentna panienka z patentem

zawodowego zakładu poszukuje lo-

kal; posiada dobre rosyjski i polski. Zwrócić się do redakcji

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

ul. Sosnowej.

jedną jego skrzydłową kolumną zo-

stała rozbita.

Wzięliśmy jeńców i zapasy bo-

jowe.

Zajęliśmy całą dolinę Alaskert-

ską. Złote terytoria silne są umac-

niące.

Według zeznań rannego oficera

tureckiego, armia turecka dowodzi

Hassan-Izzet pod kierownictwem

niemców.”

POMYŚLNA SUBSKRYPCJA

POŻYCZKI.

Petrograd. (AP.) 29 b. m. (11

list.). Subskrypcja na 5 proc. pożycz-

kę wewnętrzną odbyła się pomyślnie.

Cała suma pożyczki według inform-

acji dotychczasowych pokryta została

z wielką nadwyżką.

TWIERDZA SEWASTOPOL.

Petrograd. (AP.) 29 b. m. (11

list.). Ogłoszono urzędownie o prze-

nieśnieniu twierdzy Sewastopola z

drugiej klasy do pierwszej.

ODWIEDZANIE RANNYCH.

Petrograd. (AP.) Najjaśniejsza Pani

Aleksandra Teodorówna z Wielkimi

Księżniczkami Olga Mikołajówną i Ta-

tjaną Mikołajówną przybyła pociągiem

Cesarskim do Pskowa, gdzie powitana

została przez Wielką Księżną Marię

Pawłówną młodszą i miejscowego gu-

bernatora. Po zwiedzeniu lazaretów i

szpitali z rannymi, Najjaśniejsza Pa-

ni powróciła do Carskiego Sioła.

Z POWODU ZWYCISTWA.

Petrograd. (AP.) 29 b. m. (11

list.). Agencja Petrogradzka otrzy-

mała z różnych miast państwa tele-

gramy, świadczące o wysokim na-

stroju, w jakim Rosja świętowała od-

parcie najścia nieprzyjaciela i zwycię-

stwa wojsk rosyjskich. Wszędzie

odbyły się nabożeństwa i manifesta-

cje patriotyczne na ulicach miast.

JENCY TURECCY.

Sewastopol. (AP.) 29 b. m. (11

list.). Część jeńców Turków wysłano